

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 26 januari 1995

Mål T-549/93

D
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Tjänstemän – Disciplinärt förfarande – Disciplinnämnd – Undersökning –
Sexuella trakasserier”

Fullständig text på franska . . . . . II - 43

Saken: Talan angående ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 30 september 1993, i vilket käranden ådömdes disciplinstraff i form av avskedande utan upphörande eller begränsning av rätten till avgångspension, såsom föreskrivs i artikel 86.2 f i tjänsteföreskrifterna.

Utgång: Ogillande.

Resumé av dom

Den 4 maj 1993 informerades sökanden om att ett disciplinärt förfarande inletts mot honom på den grunden att han anklagats för att under sin tid som delegationschef

sexuellt ha trakasserat den kvinnliga personalen vid delegationen och ha begått administrativa oegentligheter. Efter att ha hörts, avstängdes han från sin tjänst utan att förlora sin lön, med tillämpning av artikel 88 i tjänsteföreskrifterna. Tillsättningsmyndigheten gav en tjänsteman i uppdrag att fullgöra hans uppgifter i hans ställe efter att ha hört de anmälare och vittnen som anmält sig samt utfört en syn på stället. Den 9 juli 1993 överlämnade tillsättningsmyndigheten det aktuella målet till disciplinnämnden genom en rapport i vilken den lade sökanden till last att han sexuellt hade trakasserat kvinnliga lokalanställda på delegationen när han ledde denna. Rapporten rörde inte längre "allvarliga administrativa oegentligheter". I sitt utlåtande av den 27 juli 1993 rekommenderade disciplinnämnden att tillsättningsmyndigheten skulle "ådöma D disciplinpåföljd enligt artikel 86.2 f i tjänsteföreskrifterna, det vill säga avskedande utan upphörande av rätten till avgångspension". Vid förhandlingen inför disciplinnämnden begärde sökanden att en kompletterande och kontradiktorisk undersökning skulle hållas, vilken skulle innehålla en konfrontation med de tre anmälarna samt ett medicinskt expertutlåtande. Denna begäran avvisades av disciplinnämnden. Efter att på nytt ha hört sökanden lät tillsättningsmyndigheten meddela honom att denna beslutat att gå med på hans begäran att få konfronteras med var och en av anmälarna innan ett beslut fattades rörande honom. Denna konfrontation ägde rum den 7 september 1993 inför en ledamot av tillsättningsmyndigheten. Den 15 september 1993 höll tillsättningsmyndigheten ett slutligt förhör med sökanden i enlighet med artikel 7 i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna.

Vid slutet av detta förfarande ådömde tillsättningsmyndigheten sökanden påföljden avsked utan upphörande av rätten till avgångspension, från den 1 december 1993, på grund av att de omständigheter som lagts honom till last, såsom det framgår av vittnesberättelserna, utgjorde ett mycket allvarligt fel liksom ett brott mot gemenskapsrätten, vilket vare sig sökandens hälsotillstånd eller någon annan omständighet på något sätt kunde ursäktas.

Första grunden om brott mot artikel 7 tredje stycket i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna och artikel 88 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna

Brott mot artikel 7 tredje stycket i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna

Den tidsfrist som anges i artikel 7 tredje stycket i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna är inte slutgiltig, men anger inte desto mindre en regel för god förvaltning, vars mål är att i såväl administrationens som tjänstemännens intresse undvika en oberättigad försening av det beslut som avslutar det disciplinära förfarandet. De disciplinära myndigheterna har följaktligen en skyldighet att med omsorg leda disciplinförfarandet och agera på sådant sätt att varje led i förfarandet kommer till stånd inom en rimlig tidsfrist från det föregående. Om denna tidsfrist inte iaktas — vilket endast kan avgöras om särskilda omständigheter förekommit i målet — kan detta medföra att beslutet ogiltigförklaras (punkt 25).

Hänvisning till domstolen den 4 februari 1970, Van Eick mot kommissionen, 13/69, Rec. s. 3; 29 januari 1985, F mot kommissionen, 228/83, Rec. s. 275; 19 april 1988, M mot rådet, 175/86 och 209/86, Rec. s. 1891, samt förstainstansrätten den 17 oktober 1991, De Compte mot parlamentet, T-25/89, Rec. s. II-781, punkt 88

Förstainstansrätten konstaterade att vad gäller omständigheterna i målet har de olika åtgärderna i förfarandet mot sökanden vid varje tillfälle vidtagits inom skäligen tidsfrister (punkt 26).

Överträdelsen av artikel 88 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna

Det tredje stycket i artikel 88 i tjänsteföreskrifterna, jämfört med de andra styckena i samma artikel, syftar till att förhindra att en tjänsteman som är föremål för ett disciplinförfarande kan berövas sin lön under mer än fyra månader utan att hans fall har avgjorts. Denna tidsfrist om fyra månader är slutlig endast i det avseendet att tjänstemannen efter fristens utgång återfår hela sin lön, såsom föreskrivs i fjärde stycket i artikel 88 (punkterna 32 och 33).

Eftersom sökanden fortsatt att erhålla sin lön under avstängningen, är argumentet om en överträdelse av tidsfristen som föreskrivs i artikel 88 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna verkningslöst (punkt 34).

Andra grunden om överträdelse av artikel 87 andra stycket i tjänsteföreskrifterna och rätten till försvar

Disciplinnämnden har enligt artikel 6 i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna en bedömningsmarginal vad gäller nödvändigheten av att besluta om ett kontradiktoriskt förfarande (punkt 44).

Hänvisning till domstolen den 11 juli 1985, R mot kommissionen, 255/83 och 256/83, Rec. s. 2473, punkt 24

I det aktuella fallet har tillsättningsmyndigheten, när den skulle bedöma ett beslut av disciplinnämnden som konstaterats vara korrekt, i sökandens intresse beslutat att genomföra en konfrontation mellan honom och anmälarna trots att disciplinnämnden bedömt en sådan konfrontation som onödig. Sökanden har hävdat att med hänsyn till att disciplinnämnden inte på eget initiativ kunde ta upp målet, hade tillsättningsmyndigheten en skyldighet att återuppta förfarandet på grund av resultatet av konfrontationen (punkterna 43 och 45).

Det faktum att tillsättningsmyndigheten enligt lydelsen av artikel 11 i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna inte har någon skyldighet att återuppta disciplinförfarandet och återlämna målet till disciplinnämnden hindrar inte att en sådan skyldighet kan följa av samma bestämmelse läst mot bakgrund av den överordnade rättsprincipen om respekt för rätten till försvar (punkterna 47 och 48).

Innehållet i begreppet "nya omständigheter" i artikel 11 i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna skall fastställas mot bakgrund av artikel 1 i samma bilaga, som stadgar att den rapport som disciplinnämnden skall ta ställning till "tydligt skall ange

de gärningar som läggs någon till last och, när så är lämpligt, under vilka omständigheter de begåtts”. Om en kompletterande undersökningsåtgärd visar en ny gärning som läggs någon till last, eller en ny omständighet under vilken de klandrade gärningarna begåtts, eller varje annan omständighet som i avgörande mån kan påverka bedömningen av vad som skett, de klandrade gärningarnas omfattning och allvarlighet, och därigenom förändrar innehållet i den rapport som disciplinnämnden skall ta ställning till, är tillsättningsmyndigheten skyldig att enligt artikel 11 i bilaga 9 till tjänsteföreskrifterna mot bakgrund av den överordnade rättsprincipen om respekt för rätten till försvar återuppta disciplinförfarandet genom att ge in en ny rapport till disciplinnämnden (punkt 49).

Förstainstansrätten ansåg att tillsättningsmyndigheten i det aktuella fallet med rätta funnit att konfrontationen inte uppenbarat nya omständigheter och att denna således inte var skyldig att överlämna målet till disciplinnämnden för ny behandling (punkt 54).

Tillsättningsmyndigheten är behörig att delegera sina befogenheter för att underlätta handläggningen under disciplinförfarandets gång, på villkor att de garantier som tjänstemännen har tillerkänts genom tjänsteföreskrifterna bevaras och att reglerna för god förvaltning i personaladministrationen inte sätts i fara (punkt 57).

Hänvisning till domstolen den 8 juli 1965, Fonzi mot kommissionen, 27/64 och 30/64, Rec. s. 615; 30 maj 1973, De Greef mot kommissionen, 46/72, Rec. s. 543; 30 maj 1973, Drescig mot kommissionen, 49/72, Rec. s. 565

Förstainstansrätten konstaterade att i det aktuella fallet har sökandens rättigheter enligt tjänsteföreskrifterna inte överträtts eftersom ett protokoll som i detalj beskriver konfrontationen gett tillsättningsmyndigheten tillräcklig ledning (punkt 58).

Tredje grunden om ett uppenbart fel i bedömningen

Tillsättningsmyndigheten har inte gjort en felaktig bevisvärdering av offrens anmälningar när den funnit de klandrade gärningarna som styrkta. Det rör sig om handlingar med sexuell anknytning som sökanden begått mot de tre kvinnliga lokalanställda vid delegationen på sitt kontorsrum, som oftast då varit låst, eller i en privat lägenhet som en vid tidpunkten frånvarande praktikant hade tillgång till. Sökanden skall enligt uppgift bland annat ha tilltalat offren på ett vulgärt sätt och uttryckt sina sexuella begär. Han skall ha blottat sig, onanerat framför ett av offren, tvingat ett av offren att vidröra hans könsorgan och försökt få till stånd ett sexuellt samröre med en av dem. Alla dessa handlingar har upprepats vid flera tillfällen och har skett utan de berörda lokalanställda kvinnornas samtycke (punkterna 67 och 68).

Flera bevis har insamlats av tillsättningsmyndigheten. För det första de tre offrens uppgifter, som de lämnat vid tre tillfällen och som överensstämmer på alla punkter. Det faktum att de tre kvinnliga anställda på samma gång anmält samma typ av beteende ger deras utsagor större tyngd än om endast en av dem lämnat sådana uppgifter. Trovärdigheten hos utsagorna bekräftas av de uppgifter från övriga medlemmar av personalen som kommissionens inspektörer samlat in (punkterna 69–71).

Förstainstansrätten konstaterade att dessa bevis varit tillräckliga för att tillåta tillsättningsmyndigheten att anse att de gärningar som D anklagats för var styrkta (punkt 72).

Eftersom dessa gärningar kränker ämbetets värdighet i den mening som uttrycks i artikel 12 i tjänsteföreskrifterna, har tillsättningsmyndigheten gjort rätt i att finna att sökanden grovt brutit mot sina skyldigheter enligt tjänsteföreskrifterna och mot de skyldigheter som är förbundna med hans ämbete (punkt 75).

De omständigheter som funnits styrkta rör begreppet sexuellt trakasseri, såsom det följer av bilagan till rekommendation 92/131, som kräver att beteendet har en sexuell anknytning eller har sin grund i sexualdriften, att det betraktas som oönskat av den utsatta och att det skapar en stämning av hot, fientlighet eller förnedring mot den utsatta och att det framställs som att det kan medföra fördelar eller nackdelar i arbetet beroende på om offret accepterar eller vägrar att gå med på beteendet. Vad gäller ett beteende som sökandens är det inte nödvändigt att offren tydligt visar att det var oönskat för att det skall vara fråga om sexuellt trakasseri, eftersom ett sådant krav endast ställs när de klandrade gärningarna endast består i att någon visat ett sexuellt intresse (punkterna 76 och 77).

Förstainstansrätten fann att de tre moment som konstituerar ett sexuellt trakasseri alla var för handen i det aktuella fallet (punkt 81).

Fjärde grunden om maktmissbruk

Eftersom de omständigheter som funnits styrkta mer än nog rättfärdigar det ifrågasatta beslutet, som har till syfte att disciplinärt bestraffa det beteende som sökanden gjort sig skyldig till, behöver den grund som avser förekomsten av maktmissbruk inget stöd (punkt 87).

Femte grunden om en överträdelse av proportionalitetsprincipen, rekommendation 92/131 och motiveringsskyldigheten

När det konstaterats att de gärningar som lagts tjänstemannen till last är styrkta har den disciplinära myndigheten att välja lämplig påföljd. Förstainstansrätten kan således inte ersätta tillsättningsmyndighetens bedömning med sin egen annat än i fall av uppenbart fel eller maktmissbruk (punkt 96).

Hänvisning till ovannämnda F mot kommissionen

Förstainstansrätten ansåg att med hänsyn till gärningarnas allvarlighet var den disciplinpåföljd som tillsättningsmyndigheten bestämt inte föranledd av något uppenbart fel i bedömningen (punkt 97).

Ett sexuellt trakasseri utgör en disciplinöverträdelse, för vilken artikel 86 i tjänsteföreskrifterna föreskriver en skala av tillämpliga påföljder. Disciplinsystemet i tjänsteföreskrifterna ger inga fasta bestämmelser om förhållandet mellan den begångna överträdelsen och påföljden. Kommissionen var således inte skyldig att upprätta en skala av påföljder som motsvarar olika typer av sexuellt trakasseri för att dessa handlingar skall kunna bli disciplinärt bestraffade (punkt 98).

Motiveringsskyldigheten för ingripande beslut har till syfte dels att tillåta gemenskapens domstolar att utöva sin kontroll över beslutets laglighet, dels att förse den berörde med nödvändiga upplysningar för att kunna avgöra om beslutet är välgrundat eller inte. Denna skyldighet bör bedömas i varje konkret fall med beaktande av de omständigheter under vilka beslutet fattades (punkt 99).

Hänvisning till domstolen den 9 juni 1983, Verzyck mot kommissionen, 225/82, Rec. s. 1991; 13 juli 1989, Cendoya mot kommissionen, 108/88, Rec. s. 2711; 21 juni 1984, Lux mot revisionsrätten, 69/83, Rec. s. 2447, punkt 36

Förstainstansrätten konstaterade att motiveringen av det omstridda beslutet var tillräcklig (punkterna 100 och 101).

Sjätte grunden om en överträdelse av skyldigheten att genomföra en psykiatrisk undersökning av sökanden

Sökandens onormala beteende utgjorde inte i sig ett tecken på att han inte skulle vara ansvarig för sina handlingar och kunde således inte göra tillsättningsmyndigheten skyldig att låta sökanden genomgå en psykiatrisk undersökning (punkterna 105 och 106).

Domslut:

Talan ogillas.